

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 247.

V Ljubljani, v četrtek 28. oktobra 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 27. oktobra.

Carinska in trgovinska zveza.

Nihče bi ne bil pričakoval, da se boe splošnja razprava o carinski in trgovinski zvezi z Ogersko tako hitro zvršila, kakor se je zgodilo. Že včeraj so prišli vsi govorniki s poročevalcem vred na vrsto, ker so vsi govorili prav kratko in si s tem pridobili največ pohvale na desni in levi strani zbornice, potem pa je bilo od zbornice soglasno sklenjeno pričeti posebno obravnavo. Izmed včerajšnjih govornikov omenjam le še kneza Liechtensteina, ki je obžaloval, da vlada pri tako važnih zadevah, kakor je nagodba z Ogersko, pred dotičnimi razpravami z ogersko vlado ni vprašala zbornice za njeno mnenje in vstvarila dognan ali vsaj na pol dognan dogodek. Pomenljive so tudi besede, ki jih je govoril o slabem ugajanju avstrijskega Lloyda, ki gleda le na lasten dobiček, ne pa na koristi države in občinstva. Govor Vam pošljem v stenografičnem zapisniku, da ga objavite, ako hočete.

Knez Liechtenstein je v svojem govoru omenjal tudi prve okrožnice sedanjega kupčijskega ministra, ki so jo listi obširno pretresali in iz ktere so sklepali, da se markiz Bacquehem vklanja politiki svobodnega trgovinstva. Ta politika knezu ni po volji, zato želi od ministra v tej zadevi natančnejega pojasnila. Kupčijski minister je vedel že prej o tem vprašanju, ter se je dobro podkopal za primeren odgovor, v katerem je povdarjal, da obrača svojo skrb na to, da domače pridelke in izdelke varuje s carinskimi tarifi proti vnanji konkurenci, ob enem pa si prizadeva za domačo kupčijo pridobljevati novih zanesljivih trgov. Govor ministrov je bil včeraj sicer pohvalno sprejet tudi na levi, ali današnji liberalni listi ministra prijemljejo, češ, da ne vé, kaj hoče. Ako z visocimi carinskimi tarifi tujim izdelkom zabranjuje v deželo, se pač ne sme nadejati, da bi nam tuje države tega ne vračale, in da bi našim rečem odprle svoje trge. Posledica naših tarifov je, da vnanje države za naše izdelke tirjajo enako ali

še večjo carino, in da naša trgovina in obrtnija vsled tega le peša, namesto da bi se od leta do leta boljšala.

Ob treh popoldne je včeraj predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za danes. Ko ste bile v tretjem branji potrjeni včeraj sklenjeni postavi o začasnem pobiranju davkov in nabiranju vojaških novincev, pričela se je posebna razprava o carinski in trgovinski zvezi. Pri prvem členu se je oglasil Neuwirth, pri drugem Stingel, ki je govoril že včeraj, pri tretjem pa, ki določuje, da se imate leta 1889 odpraviti prosti luki v Trstu in Reki, so se oglasili trije Tržaški poslanci Vucetič, Burgstaller in Luzatto. Tudi pri drugih členih je vpisanih več govornikov, manjšina tudi priporoča nekaj prememb, vendar boe zakon najbrže sprejet, kakor ga priporoča večina nagodbinega odseka. Poslanci se nadejajo, da boe razprava o tem predmetu v petek dovršena in da se v soboto razidejo domú.

Pred svojim pragom pometajte!

Ko je unidan finančni minister državnemu zboru predložil proračun za l. 1887 in naznanil, da boe primanjkovalo 16 milijonov gold., zagnali so liberalni listi strašanski krik in pa zgledu steklega psa popadali na vse strani in stresali denarnega ministra in vlado, večino državnega zbora in posamezne oddelke njene. Primanjkljeje je pač res sitna reč, naj se že kaže pri domačem, ali občinskem, ali deželnem, ali državnem gospodarstvu. Toda preden se kdo zaradi takega primanjkljeja obsodi, treba je pogledati, od kod tak primanjkljeje izvira, ali ga je zadolžila zapravljivost in lahkomišljeno gospodarstvo, ali je nastal vsled neobhodno potrebnih novih naprav in nenavadnih stroškov, ali vsled kake nesreče itd. Ne dá se tajiti, da bi se v našem državnem gospodarstvu še marsikaj lahko odpravilo in prihranilo, in da bi bilo prav, ko bi se dotični sklepi štedilne komisije že skoraj objavili in dejansko izvršili, toda zapravljivosti ali lahkomišljenega gospodarstva se-

danjemu denarnemu ministru vendar ne moremo očitati, kajti velik del prihodnjega primanjkljeja spada na nove železnice, na poplačevanja starega dolga, na povečanje stroškov za duhovensko kongruo in suplente srednjih šol.

Poglejmo pa sedaj proračun dunajskega mesta, ki ga ravnokar objavljajo dunajski časniki. Rednih dohodkov je 7,592.650 gl., stroškov pa 21,989.888 gl.; toraj se potrebuje še 14,397.230 gld., ki se bodo plačevali iz mestnih priklad. Te priklade znašajo: najemščinski krajevarji 3,618.000 gld., hišni davek 3,158.000 gl., od davkaprostih poslopij 10.000 gl., zemljišni davek 6900 gld., pridobitni davek 360.000 gl. prihodninski davek 1,161.400 gold., učni denar 1.959.000., vkvartirovalni davek 120.000 gld. skupaj 11,322.000 gold. Toraj boe primanjkovalo še 3,075.100 gl. Ker je mestno zastopništvo gotovino, ki je bila v blagajnicah, porabilo za poravnavo letošnjega primanjkljeja, mu ne boe ostalo drugega kakor prodati obligacije, katerih ima za 2,268.000 gl., ali povikšati mestne priklade, zlasti najemniške krajevarje, ali si pomagati z novim posojilom. Naj bo že to ali to, mesto se vsled slabega gospodarstva pogrezuje v čedalje žalostnejši denarni stan, iz kterega si ne bo moglo tako lahko pomagati, ako ne spremeni dosedanjega gospodarstva.

V kterih rokah pa je bilo to gospodarstvo? Nemško liberalna stranka ni nikjer tako samolastno in neomejeno gospodarila, kakor ravno na Dunaji. Nihče ji ni delal sitnosti in zaprek, vse ji je šlo na roke, Dunaj je bila doslej prava obljubljená dežela nemškega liberalizma. Ako so toraj liberalci res edino pravi dobri gospodarji, kakor se v državnem zboru šestokrat bahajo in ponašajo, bi moralo biti gospodarstvo dunajskega mesta izgledno ne samo za druga mesta, ampak za vse občine sploh, za dežele in države. Toda kako žalosten prizor nam kaže proračun dunajskega mesta! Pri 21 milijonih jim manjkajo celi trije milijoni goldinarjev! Državni primanjkljeje bi v primeri s tim primanjkljejem ne znašal samo 16 milijonov, ampak 80 milijonov gld.! In ljudje, ki tako slabo gospodarijo, da si kaj slabjšega misliti ne moreš, ti ljudje so še tako pre-

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

V spremstvu prevzišenega gosp. knezo-škofa Ljubljanskega, ki so se na prošnjo Graškega škofa podali 5. avgusta v Sekovo na Gorenje-Štajarsko posvetit 7 klerikov ondotnega benediktinskega samostana, dana mi je bila prelepa prilika, videti nekatere znamenitosti „zelene Štajarske“. Ker upam ustreči temu ali onemu „Slovenčevih“ bralcev, podam naj tu nekaj spominov tega potovanja.

Meseca maja t. l. razznanil se je po časopisih mali trg Sekova širjemu svetu po žalostni nesreči, ktera je zadela njegovo staro cerkev. Čitati je bilo namreč, da se je porušil desni stolp ondotne bazilike, ki je s tem zgubila veliko svoje krasote. Ta trg je bil nekdanj znamenit po svojem dvojnem samostanu in kot prestolnica škofov Šekovske škofije, ktero je vladal svoje dni skozi več let tudi jeden Ljubljanskih škofov.

Pusto je bilo vreme, ko me odpelje hlapon zjutraj iz bele Ljubljane skozi krasno Gorenjsko, ktera pa danes ni imela prijaznega obraza za potnika, ki rad zré po njenih zelenih ravninah, njenih zaraščenih vrhovih in zlasti po velikanu njenem, ponosnem Triglavu. Prišla mi je sicer na misel znana narodna pesem:

„Jaz pa pojdem na Gorenjsko,

— — — — —

— — — — —

Tje na Gornje-Štajarsko.“

A zaradi silnega deževja bi bi bila morala pač ptičica, ki bi bila hotela „s krempeljei pot kazati“, ostaniti doma na gorkem — kje pod streho. To deževje me je spremljalo po celi Gorenjski in v Trbižu pihal je prav mrzel jesenski veter, ki se ni nič kaj prilagal času naše pratike, ktera je kazala še le dober teden po sv. Jakobu.

Enako je tudi vso Koroško zagrinjala meglena odeja in bilo je moč videti le najbližnjo okolico. Hitro pihal je vlak mimo Podkloštra (Arnoldstein), kjer se vidi žalostna razvalina pogorelega samostana; dalje mimo Beljaka, kjer sem imel zopet priliko občudovati mi že znani krasni gotski stolp

mestne farne cerkve, ki stoji pred veliko cerkvijo enacega sloga, spričujoč gorečnost nekdanjih Beljčanov za lepoto hiše božje. Kaj lepo se kaže tudi blizo Beljaka ležeča cerkev, mislim, da sv. Petra, z dvema stolpoma in kupljo, le da je zidana v nekoliko prehudem rokoko-slogu.

Dalje gré železnica ob zeló raztegnjenem Osojanskem jezeru (Ossiacher-See), mimo Trga (Feldkirchen); prekorači trikrat reko Krko in ko zdrči mimo romantično ležečih Brež (Friesach), prestopi kmalo meje Koroške in sedaj smo na Štajarskem. S početka pelja železnica zeló proti severu; nekoliko nad Unzmarktom pa se zavije proti vzhodu in pustivši na desni strani mesto Judenburg z njegovim mogočnim stolpom, gré dalje v taistem smeru do Knittelfelda, od koder je z vozom še kako poldrugo uro do trga ali bolje tržiča Sekove.

Čul sem že prej mnogo hvaliti krasno stolico Sekovsko; prijazno njeno lego in veličastno njeno baziliko. Kaj čuda toraj, da me je mikalo jo kakor hitro mogoče vgledati. Ali neprestano deževje je tudi tu vse zavijalo v gosto meglo. Le malo se je pokazala na nekem ovinku vseskozi precej napete poti.

drzno-nesramni, da si upajo drugim očitati slabo gospodarstvo, ki le popravljajo, kar so ti ljudje zagrešili tudi pri državnem gospodarstvu, dokler je bilo v njihovih rokah. In kaj k temu porekó dunajski listi, ki so unidan zaradi državnega primanjkljaja tako silno zdelovali vlado in večino državnega zbora? Stisnili so rep, da bi jim kdo nanj ne stopil, in večidel brez opazk objavljajo mestni proračun, ali pa samo dostavljajo, da je to žalostna reč, in da bode moral mestni odbor resno prevdárjati, kako mu bode v prihodnje vravnati mestno gospodarstvo. Mestnemu odboru ne rekó žal besedice; saj je zvesto ravnal po svetih in načelih, ki so jih oznanovali in dajali ravno ti listi, ki so se pa dejansko tako slabo obnesli. Dunajsko liberalno časnikarstvo sploh še nikdar ni živalo nobenega spoštovanja; taka negnjusnost pa mora vsakemu človeku, ki ima le še količkaj poštenja v sebi, oči odpreti in ga še bolj odvrčati od nemško-liberalne stranke in njej vdanega časnikarstva, ki vidi pezdir v očesu svojega nasprotnika, bruna pa v lastnem očesu ne vidi. In ako smo imeli že doslej več ko preveč opravičenih vzrokov nemškemu liberalcem s sv. pismom priporočati: hinavec, izderi poprej bruno iz lastnega očesa, preden izdiraš pezdir iz očesa nasprotnikovega, daje nam letni proračun dunajskega mesta z velikanskim primanjkljem novo priliko dunajskim listom in dunajskim liberalcem, ki hočejo tudi pri državnem gospodarstvu zvonec nositi, zaklicati: „Pred svojim pragom pometajte!“

Rusi in Madjari.

Naj se tudi zopet zamerimo kakemu „Krutu-rogu“, nič ne dé. Povedati moramo, da so se tudi med Rusi našli trezno misleči možje, ki spoznajo, da je na svetu za vse ljudi zadosti prostora, če le hočejo mirno drug poleg drugega živeti. Pismo madjarskega poslanca Morica Jokaja do svojih volilcev v Košicah, o katerem smo tudi v našem listu pred nekaj časom govorili, zbudilo je odmev še daleč venkaj izza skalnih Karpat. Jek njegov širil se je po brezmerih ruskih planjavah do staroslavne Moskve. Iz „Ruskega Kurjerja“, ondi izhajajočega lista, odmeva po celi Evropi, kjer se brigajo za politične razmere med Rusi in Madjari; odmeva tako spravedljivo, kakor bo izvestno svoje dni soglasje med Rusi in Madjari, kterege pa mi ne bomo — včakali. Omenjeni list piše:

„Eden najboljših prijateljev sedanjega ogerskega ministerskega predsednika, poslanec Moric Jokai, glavni vrednik „Nemzet-ov“, pisal je svojim volilcem v Košice pismo, v katerem jim je razvil svoj politični program z ozirom na današnji Evropski položaj. V tem programu so besede, ki so jako čudno slišati iz madjarskih ust in so vredne pozornosti ruskega naroda. Jokai pravi: „Ne tajim, da bi med nami in Rusi ne bilo prav nobenega narodnostnega sovrašstva, in da so Rusi junašk narod, ki, kakor mi, vedno le po najboljšem koprni. Sicer pa komaj kedaj pridemo v dotiko z njimi. Da so kozaških konj kopita kedaj po tlaku našega glavnega mesta iskresala, smo že zdavnej pozabili, kakor so to

pozabili Francozje, v katerih glavnem mestu so bili Rusi dvakrat. Prav tako se ne dá tajiti, da ima Rusija nekako pravico določevati razvoj bolgarske države; kajti bojevala se je za njo, kar jo je stalo dve milijardi rubljev in 100.000 vojakov. To je pa ravno, kar ji daje pravico do te države. Če hočemo toraj mi sami za vojsko sposobni biti, treba je; da izvlečemo pred vsem brune iz lastnih oči, da odpravimo mednarodne prepire iz lastne hiše.“

Menda od kar svet stoji, ni še noben Madjar tako govoril o Rusih in o narodnostih pod krono sv. Štefana, kakor tu govori znamenit poslanec in na vse strani delaven mož, ki je več ali manj voditelj madjarskega naroda. Tako govorjenje je na vsak način priznanja vredno, tako gledé mišljenja do Rusov, kakor tudi do nemadjarskih narodnosti po Ogerskej in spričuje, da bo madjarska vlada konečno vendar-le morala priznati pravice tudi drugim narodnostim. Moric Jokai je v tem oziru bela vrana med madjarskimi krokarji!

Iz tega se dá nekoliko sklepati, da so se na merodajnem mestu tudi Madjarom že oči odprle, da za nje ni kdo vé kako ugodno, če imajo vedno Ruse in vse druge Slované proti sebi. Madjari se morajo spoprijazniti z idejo, da se bodeta avstrijska in ruska dinastija med sabo sporazumeli in ta trenutek jih ne sme iznenaditi. Kaj pa imajo Madjari od tega, da Avstrijo vedno na vojsko z Rusi hujskajo, če si carska dvora na Dunaji in v Petrogradu prizadevata vprašanja, ki se obeh dotikajo, po mirnem potu in na obojno zadovoljnost rešiti.

Madjari so se Rusiji nasproti do sedaj tako obnašali, kakor če bi se imeli z Rusi že jutri póčiti. Sedaj pa vidimo, da tudi na Madjarskem polagoma že uvidevajo, da ni, da bi se morali z Rusi klati, temveč da je prav veliko nade do midsobojnega sporazumljenja med obema državama. Jokajevo pismo nam je v tem oziru prvi porok. Mi, ki nam je miroljubno sporazumljenje med Avstrijo in Rusijo prav pri sreci, ta pojav jako zadovoljni pozdravljamo, če prav so Madjari ravnokar sploh še na stališči, ki ni še povsem pospeševalno avstro-ruskemu sporazumljenju; kljubu temu pa hočemo zvesto bilježiti vsakojake pojave madjarskih politikarjev, ki bi le količkaj na to kazali, da so se odpovedali sovraštvu Rusov in Slovanov sploh, ker so sprevideli, kje da je prava korist njihova. Prav trdno smo prepričani, da si bodeta Avstro-Ogerska in Rusija med saboj trdno zvezani druga drugej še najboljša poroka skupnih, kakor tudi midsobojnih interesov. Zato bi bilo pa iz srca želeti, ko bi se v tem oziru vsem Madjarom oči odprle, da bi še v pravem trenutku spoznali, kaj da bi bilo vsem narodom na iztoku Evrope v resnici na pravo korist.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. oktobra.

Notranje dežele.

Današnja dóba je taka, da že zdavnej ni bilo nji enake. Vsa vprašanja, ki so človeku na tem svetu bivajočemu vitalnega pomena, priklopela so

Kmaló na to smo pri samostanu in cerkvi. Samostanski o. prior sprejme s celo številno družino in dvema tujima opatoma (prvi o. Placidus Wolter iz samostana Maredsous v Belgiji, drugi pa o. Benediktus Sauter iz samostana Emavs v Pragi) pri velikih cerkvenih vratih premil. g. knezo-škofa z navadnimi obredi, na kar jih peljá pod baldahinom pred veliki altar počastit sv. Rešnje Telo. A odložimo pripovedovanje o svetih opravilih na kasneje in oglejmo si najprej cerkev in deloma tudi njeno zgodovino.

Kakor znano, se Graška škofija zove navadno škofija Sekovska. To ime je podedovala po zibelki svoji, ktera ji je tekla visoko gori na Gornje-Štajarskem pod mogočnimi gorami v naši prijazni Sekovi. Na severu jo zaslanjajo „Sekovske planine“, med kterimi je najvišji vrh z imenom „Zinken“, ki meri 2401 metrov, kar je že precej lepa visočina. Sedanja častitljiva cerkev Sekovska videla je razne čase; videla vesele in žalostne dni. Temu se pa tudi ni čuditi. Le redke so pri nas zanesljive vesti, ki spričujejo, da je ta ali ona fara dočkala častitljivo starost; tu pa stoji pred nami cerkev skoraj popolnoma v svoji prvotni obliki, ki je preživela več kot 700 dolgih let.

Eberhard II., nadškof Solnograški, ustanovil je leta 1219 tu škofijsko stolico in ostala je tukaj do leta 1782. Tedaj je bil stari avguštinski samostan razpuščen, menihi pa pregnani iz svojega poštenega posestva. Od tistih časov, dobrih sto let, Sekovska bazilika ni imela več sreče, da bi se bili v njej mašniki posvečevali, kakor se je to letos godilo. Zdelo se mi je, kakor da bi se bila stara cerkev predramila iz stoletnega spanja in na novo oživljena se radovala sreče, ki jo je doletela.

Nad členovitimi resnimi velikimi vratmi se spenja lok, ki dela polukrožno čelo, na katerem je bila od starosti in vremenskih nezgod skoraj popolnoma zbrisana podoba. To so odstranili in shranili, predno se je stolp porušil.

Kakor s to sliko, enako godilo se je tudi s Sekovo. Vendar spomin na Sekovo tudi v najnovjšem času ni zginil popolnoma. Če ne drugi, vsaj starinoslovci so radi zahajali v ta odročni tihi kraj, kjer so našli dokaj znamenitega. Znamenita je Sekovska stolica, ker je veličasten spominek imenitne dóbe cerkvene umetnosti, dóbe romanskega sloga, ki se je jela razvijati proti koncu desetega stoletja in ja gospodovala blizo do konca 13. stoletja.

(Dalje prih.)

na površje. Vprašanja tekmujejo med seboj: politična, socialna, nacionalna in narodnogospodarska. Kjer se primemo, povsod nas boli. V političnem oziru smo v Avstriji, kar nas ni Nemcev ali Madjarov, v kot potisnjeni. Kakí da smo v socialnem oziru, berite le prigodke, ki se po cesarstvu godé. Anarhisti in socialisti so vam prišli, da je pri nas, pa tudi drugod, še marsikaj gnjiloga, kar je pa po večem liberalizem zakrivil. V narodnostnem oziru smo tudi tako razorani, kakor zaniknega kmeta njiva. Ena brazda leži semkaj, druga tjakaj; povsod se vidi, da manjka tistega, kar napravlja vsaj lepo površje in to je v narodnostnem oziru sloga. Liberalci krči pesti proti konservativcu, kakor bi ne bila oba sinova ene in tiste matere, kakor bi ne nosila oba po enem kroji suknje. Ker jo vsak na drugo stran zapenjata, vsak misli o drugem, da jo napčno nosi. V narodnogospodarskem oziru je pa povsod tak bogpomogaj, da je joj! Dežele stebri stari, kmetijstvo, leži na tleh v pravem pomenu besede, kamor ga pritiskajo preveliki stroški, ki so dandanes toliko da ne neznosni postali. Obrtnik, mali kakor veliki, pojema, če je le količkaj na poštenih nogah, ker se ne more skušati s sleparijo, ktera nepoštene obrtnike kviško drži. Ali je potem čuda, če tu pa tam toliko perečih željz narešenih ostane? Ni! Čuda bi bilo, če bi se vse povoljno rešile, ker jih je toliko. Vzrok vsej tej mizérnji iskati je v prejšnjih dóbah, ki so grozno slabo gospodarile v vsakem oziru in za vse narodnosti brez izjeme. Kar se je tedaj sejalo, to je sedaj dozorelo.

Da vsem ljudem niti Bog ne vstreže, je že stara in dobro znana resnica, kako pa še le človek. V državnem zboru in po časnikih je bilo v novejši dóbi večkrat govorjenje o napravi *delavskih zbornic*, ki naj bi bile v enakem smislu skrbele za blagor delavcev, kakor skrbé trgovinske zbornice za blagor trgovcev. Skoraj vsak se je nadjal, da bodo delavci po državi to novotarijo radostno pozdravili. Večinoma so jo tudi, vsi pa vendar ne. Dolenje-avstrijski delavci napravili so nedavno v Šempolitu shod, kjer so se odločno izrekli proti vpeljavi takih zbornic, kar mislijo v podobi resolucije tudi vladi na znanje dati. Debata je bila jako živahna, vdeležili so se je pa samo delavski voditelji. Povdarjali so posebno, da bi tak korporativni zastop delavcev le tedaj imel kaj veljave, če bi se mu priznale pravice, o kterih sedaj niti še govorjenja ni bilo. Taka zbornica bi morala imeti pravico do besede pri sklepanji postav, ki se delavca dotikajo, in da ne ostanejo le na papirji, temveč da se tudi dejanski izvršujejo. Dalje bi morala imeti pravico imenovanja in kontrole obrtniških nadzornikov. Ker pa vsa ta nova nakana nima v zadostni meri teh pogojev, je Šempoliški delavci ne marajo.

Vnanje države.

Najnovejše iz balkanskih homatij je danes sledeče: *Turčija* menda v resnici namerava iztočno Rumelijo zopet s svojimi četami zasesti, kajti turški batalijoni še dan za dnevom v Drinopoljsko obližje pribajajo in jih je ondi že vse polno nakopičenih. Pred tremi dnevi došle so tjakaj tri baterije topništva in ravnokar objavilo se je, da pričakujejo še 16 batalijonov pešcev. Tu se mora vendar vsakdo vprašati, čemu toliko vojakov, če Turčija res ne namerava drugega, kakor le iztočno Rumelijo zasesti. Zato bi ji zadostovalo teh 16 batalijonov, ki so sedaj na potu v Drinopolje. Diplomati trdijo, da se to nakopičevanje godi na varstvo Bolgarom, češ, da bo Turčija tako vse druge velesile prisilila, da se bo bolgarsko vprašanje po mirnem potu rešilo. Prav bi bilo, če bi bilo res tako, toda bojimo se nasprotnega. Prav tako je pa tudi mogoče, da sultan ne zaupa caru in si misli, da kedar bi bil car enkrat že v Bolgariji, bi mu tudi lahko v glavo padlo in bi rekel: „Poglejmo, kaj delajo v Carigradu!“ kar je oče njegov leta 1878 hotel napraviti. Da bi se pa ta radovednost po moči zbrnila, Turčija ondi svoje moči zbira, ktere misli Rusom nasproti postaviti, če bi prve res radovednost v Carigradu gnala.

Kljubu vsemu prigovarjanju in grožnji Kaulbarsovi se *Bolgari* vendar trdno držé svojega sklepa, da se pričné 27. t. m. (to bi bilo že včeraj) veliko narodno sobranje. Vse, kar bi bila Sofijska vlada v tem oziru privolila, bilo bi to, da bi bila sobranje za štirinajst dni preložila, če bi se ji bil oglasil porok, da ji bodo velesile do tedaj objavile kandidata za spraznjeni prestol, ali pa če bi bila vsaj Rusija kterege imenovala za to mesto. Ker pa ni bilo ne enega in ne drugega, so pričeli sobranje, pri kterem se mislijo v vsakem oziru strogo postaviti in ustavi ravnati; posebno jim bo poslednja merodajalna pri volitvi kneza. Ker se nektere velesile, v prvi vrsti Turčija — vjedajo, da Iztočno-Rumeliji nimajo pravic sobranja se vdeležiti, sklenila je vlada, z lepo jih do tega pripraviti, da bodo menda prostovoljno zbornico zapustili ali pa če ostanejo, da ne bodo volili. Kakor hitro bodo volitve verificirane, ponovila se bodo pooblastila za vladarstvo in se ni bati, da se bodo zopet vsi trije regentje iz novega potrdili za toliko časa, dokler novoizvoljeni knez ne zasede izpraznjenega prestola. — Kaulbars mora imeti silno veliko denarja na razpolaganje, ker je bolgarskemu častniku Kodjakovemu tisoč napoleonov za agitacijo v Vidinu izročil. Bolgari so prišli tej nezvestobi na sled in so častnika vklenili in ga v Sofijo prignali. — Tisti

častniki, ki so se vdeležili zarote proti knezu in so bili iz bolgarske vojske odpušteni, prišli so v Petrograd caru klanjat se. Le-ta jih je jako milostno sprejel in v ruske polke potaknil. Bilo jih je devet in so štirje izmed teh takoj majorji postali.

Ni še dosti zmešnjav na svetu, mora priti še **egiptovsko vprašanje**. Znano je, da imajo Angleži Egipt zaseden, odkar so pregnali vstajnega Arabi pašo. Od leta do leta so le-ti obetali, da bodo Egipt zapustili; lord Iddesleigh se zopet pogaja o tej stvari z Rustem pašo, a Angleži so še vedno v Egiptu in brčkone ne mislijo tako naglo umakniti se iz omenjene dežele. Pred vsemi so pa Francozje najbolj radovedni ter bi radi vedeli, kdaj bodo Angleži Egipt ostavili. Govori se, da ste turška vlada in Francoska popolnoma sporazumljeni in da se smete v tem vprašanju zanašati na ruskega cara. Angleška je brčkone, tako pravijo Francozje, čakala kake splošne razbuke in zmešnjave v Evropi — a kakor videti, dosihmal še zastonj čaka. Za Evropo je vprašanje zaradi Egipta veliko važnejši, kakor bolgarsko vprašanje; Anglež bo prejšel v ogenj zaradi Egipta, kakor pa zaradi Carigrada. V Egiptu je sueški kanal, kterege so Francozje izdelali, a Angleži pokupili so namreč vse akcije, kolikor so jih mogli dobiti. Ta kanal pa je odlične važnosti za angleško Indijo. Začenši pri Gibraltarju notri do Bombaya v vzhodni Indiji imajo Angleži postajo za postajo na potu v Indijo. Egipt ni v njih rokah in če bi bil gospodar Egipta zraven tudi mogočen mož, prišli bi Angleži zaradi sueškega kanala lahko v velike zadrege. Zato tudi tako neradi iz Egipta gredo, kterege so tihotapsko zasedli. Vsem drugim vele-silam, zlasti pomorskim, je pa zaradi kupčije mnogo na tem ležeče, kdo ima Egipt in sueški kanal v rokah.

Izvirni dopisi.

Iz Šmihela pri Novem mestu, 25. oktobra. (Konec.) Vmeščenje šolskih sester de Notre-Dame, ktere so se pri nas naselile iz tacihih blagih namenov, se je tako-le vršilo: Ob 10. uri so se milostljivi g. Novomeški prošt z asistenco podali v novo hišo šolskih sestri in so jo v navzočnosti vseh redovnic slovesno blagoslovili, po blagoslovu pa so se, obdane od velike množice vernih, med veselimi pritrkavanjem zvonov in mogočnim pokanjem topičev slovesno v cerkev vpeljale. V cerkvi so imeli mil. gosp. prošt izvrstno pridigo, ktero so vsi verniki silno pazno poslušali. Za rek so si bili izvolili besede: „To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujmo se in veselimo se v njem.“ (Ps. 117, 24.) V uvodu so povedali, zakaj je ta dan vesel za Šmihelsko župnijo in potem omenili, kako je prišlo, da so se šolske sestre ravno v Šmihelu naselile. Vstanovitelj šolskih sester v Šmihelu se zamore imenovati blagorodni gosp. Tadej baron Merkl, ud. c. kr. državne sodnije na Dunaji. Ta je imel na Velicem Slateneku, ki je vas Šmihelske župnije, posestvo. Prišel je ta gospod enekrat svoje posestvo pogledat in ko je videl, da so Slatenske deklice brez šolskega poduka, ga je v srce žalilo. Ta blagi gospod svoje posestvo v dar dá šolskim sestram de Notre-Dame in željo izreče, da naj bi te, kolikor je lahko mogoče, skrbele za boljši poduk Slatinskih deklic, zavezal jih pa vendar nič ni, da bi morale tako storiti. To posestvo je Šmihelski gospod župnik na drobno razprodal in šolske sestre so tako dobile po odbitih dolgovihi, ktere so plačale, blizo 12.000 glđ. Lepa svota, vendar za polovico premajhna, da bi se pokrili vsi stroški zgrajenja samostana. Dolgo se je v gibal, kje naj bi se samostan zidal in slednjič se je postavil na kraj, na kterege nihče ni mislil, postavil se je v Šmihelu.

Da se je postavil samostan v Šmihelu, k temu je vrhovno sprednico (Generaloberin) šolskih sestri naklonila volja, da bi po želji velikodušnega gospoda barona Merkl-a njih šola zamogla koristiti tudi Slatenskim deklicam, in drugič to, da bi bil samostan blizo župnijske cerkve. Ko je bilo še zmirom dvomljivo, kje da naj se samostan zida, dobí Šmihelski gospod župnik od vrhovne sprednice šolskih sestri sporočilo, ktero se je nekako tako-le glasilo: Zdi se mi, kakor da bi mi naš duhovni oče, škof Mihael Wittman (umrl v sluhu svetosti l. 1833), rekel: Prve sestre na Kranjskem naj se postavijo pod varstvo sv. Mihaela nadangelja, samostan naj se toraj zida v Šmihelu; g. župnik naj kupi blizo cerkve hišo, da se dobí prostor za zidanje (Baugrund). In čudno, ravno tisti dan, ko je to sporočilo prišlo, je bila hiša, edina, ki je bila v ta namen pripravna, naprodaj in tudi še tisti dan kupljena. Že l. 1884 so se delale priprave za zgradbo samostana;

30. marca 1885 pa se je pričelo zidati. Ob 6. uri tega dneva je bila sv. maša, pri kateri so bili navzoči vsi delavci, ob 11. uri pa se je vložil prvi kamen; konec junija je bila hiša do vrha sezidana in pokrita, s koncem oktobra že tudi vsa ometana in zlikana in l. 1886 pa znotraj popolnoma dodelana. Akoravno je bilo delo silno nevarno, ker ima hiša dva nadstropja in je prav visoka, se vendar ni zgodila čisto nobena nesreča. Bogu bodi hvala za to!

Tako so nekako povedali mil. gosp. prošt zgodovino vstanovljenja samostana v Šmihelu in potem še v izpeljavi razkladali, kaj je nuna, kaj je redovnica. Ta tukaj nenavadna pridiga je bila ljudstvu silno všeč in slišal sem govoriti: O, da bi mogel si to pridigo zapomniti, da bi jo zamogel doma povedati od besede do besede! Po pridigi je bila peta sv. maša z asistenco in po službi božji v župnijski hiši obed, pri katerem so bili navzoči tudi blagorodni c. kr. vladni svetnik gosp. Jožef Ekel iz Novega mesta, zastopniki Šmihelske občine in še drugi. Pri tem zmernem obedu smo bili vsi prav veseli, da smo v Šmihelu tako svečanost zamogli obhajati.

Veliko veselje pa nam je bilo prihranjeno še za popoldne, ko je bila roženvska procesija, za ktero je podeljen popolnoma odpustek in ktero sv. oče Leon XIII. v okrožnicah večkrat priporočajo. Ob dveh smo molili rožnivenec in potem gosp. župnik začne peti lavretanske litanije, odraščene dekleta z venci na glavi pa vzdignejo podobo roženkranske Materne Božje, pred ktero je šlo mnogo majhnih belo oblečenih deklic z venčki na glavi in z roženvenčki (paternoštri) v roki. Pred dekličji je šla dolga vrsta možakov, ki so vsi glasno rožni venec molili, in za dušnim pastirjem zopet dolga vrsta žensk. Kako lepo je bilo videti četrt uro dolgo vrsto vernih, ki so imeli v svoji sredi lepo podobo roženvske Kraljice, v svojih rokah rožnevenec, kterege so glasno molili! Marsikteremu, ki je to procesijo vidil, so se solze iz oči utrenile. Po vrnitvi procesije je bil blagoslov s presv. Rešnjim Telesom in tako se je končala trojna svečanost tega veselega dneva. Pa tudi po dokončani svečanosti je ostala cerkev polna ljudi, ki so hodili k roženkranski Materi Božji molit, da bi se vdeležili toliko več popolnih odpustkov.

Iz Podsrede, 27. oktobra. (Blagoslovljenje nove šole.) — Na dan sv. Krispina in Krispinijana, 26. oktobra se je pri nas blagoslovljala nova šola. Šolska mladina Podsredška in iz oddaljenih Pešic zbirala se je pri stari šoli, kteri smo dali za vselej slovó. Iz nje bo znanprej kaplanija. Med zvonjenjem milodonečih zvonov farne cerkve se je vila procesija veselih šolarjev obedvojnje šole v cerkev, kjer se je pred oltarjem „Naše ljube Gospé presv. srea“ zapela prelepa pesem „Veni creator spiritus“, ter se je sv. Duh na pomoč poklical, naj bi razsvetil mladi zarod, ki bo kedaj to šolo obiskaval.

Med množico bogoljubnih obiskovalcev obojega spola se je služila sv. maša z blagoslovom, po sv. maši pa se je vila procesija nedolžnih šolskih otročičev k novi šoli, med potom so pa domači dušni pa stir sv. rožnivenec združeno s šolarji molili. Lepo ubrani zvonovi so spremljali veselo procesijo. Blagoslovljenje se je opravljalo po cerkvenem obredniku „Pontificale Romanum“. Lepa je nova šola od zunaj in znotraj, na skali sozidana — ali žalibog, da je precej daleč od cerkve in v zakotnem kraju — na očitnem kraju postavljena bi bila zares ponos cellemu trgu. Blagoslovljala se je od zunaj in znotraj — blagoslovljala sta se križa, in se postavila na primerno mesto. H koncu pa se je razložil šolarjem in odrašnim, posebno starišem, ki so bili v obilnem številu pričujoči, pomen blagoslovljenja, ter so se otroci in stariši opominjali na dolžnosti, ki jih imajo do šole. Bog daj, da bi se v tej novi šoli vdomačil duh pobožnosti, ter se otroci naučili veliko lepega in koristnega za prihodnjo življenje! — Ob enem pa moram tudi omeniti z žalostnim srcem, da z zgubo stare šole zgubimo tudi našega zasluga polnega g. učitelja, Štefana Bezenška, vrlega gojenca šolskih otrok, pridnega kristijana, narodnega moža; po dovršenih 45 letih svojega službovanja stopi namreč še krepek starček v časni pokoj! Bog mu daj dočakati še mnogo let v zasluženem pokoju!

Iz Celja, 26. oktobra. (Crstice o lurškem potovanju. — Škofovi pastirski list.) (Konec.) „Bolniki iz vseh dežel, ako se niso mogli sami podati v Lurd, so si izprosili vode iz studenca. Koliko nesrečnežev je ozdravelo! Koliko družin se po-

toložilo! Če jih povabimo, naj spričevanje dajo resnici, zaslišali bi brez števila glasov, ki nam soglasno oznanujejo, kako velikanska dela je napravila voda iz dupline! Nemogoče nam je, da bi tukaj našli vse one čudežne dela milosti božje! toda tega ne smemo zamolčati, da so se ozdravili bolniki, ki so bili po razsodbi zdravnikov brez rešitve zgubljeni. To se je zgodilo po rabi vode, ktera nima po izreku slovečih kemikov celó nobene naravne zdravilne moči. Pogostoma se je zgodilo ozdravljenje nagloma, včas pa še le potem, ko se je voda rabila večkrat. Vsa ozdravljenja so se s časoma pokazala kot resnična. Ktera moč, vprašamo zdaj, jih je povzročila? Jeli bila moč človeške narave? Věda to zanikuje. Ona ozdravljenja so toraj delo božje vsegamogočnosti. Pa ona so v zvezi z bivšo prikaznijo; ta je njihov začetek; ta (prikazen) je napolnila bolnike z zaupanjem. Če je pa tako tesna zveza med onimi deli in med prikaznijo, mora ta biti od Boga, ker imajo ona na sebi božjo podobo. Kar prihaja od Boga, je resnica. Prikazen, ki se je imenovala „brezmadežno spočetje“, je bila po tem takem zares „preblažena Devica Marija!“ Zakličimo toraj: Tukaj je prst božji! *Digitus Dei est hic!*“

„Čudovite so naredbe božje previdnosti! Proti koncu leta 1854 razglasijo sv. oče, naš občeľjubljani papež Pij IX. dogmo brezmadežnega spočetja Marije in njihova beseda je odmevala od najskrajnih mej zemlje; vsako katoliško srce je veselja poskakovalo; po vseh krajih se je proslavljala veličastna predprava nebeške kraljice po svečanostih, kterih spomin nikdar ne zgine iz našega spomina. In glej! Tri leta pozneje se prikaže preblažena Devica otroku in reče: „Jaz sem brezmadežno spočetje in želim, da se v mojo čast postavi na tem kraju kapela.“ Ali se ne dozdeva, kakor da se je s tem imel potrditi nezmotljivi izrek naslednika Petrovega?“

„In kje naj se postavi to svetišče? V podnožji naših Pirenej, v kraju, kamor prihaja vsako leto na tisoče tujcev iz vseh dežel cele zemlje. Ni li to tako rekoč vabilo za vernike vseh narodov, naj preblaženo Devico častijo v tem njenem novem tempeljnu?“

„Prebivalci v Lurdu! radujte se! Veličastna mati božja je blagovolila, s svojimi usmiljenimi očmi ozreti se na Vas. Ona hoče, da se blizu Vašega mesta njej postavi svetišče, da tamkaj deli svoje milosti. Hvala njej za ta dokaz njene posebne ljubezni, ki Vam ga je razodela, in kakor Vas ona preoblaga z obilnostjo svoje materne milosrčnosti, tako se skazujte Vi kakor njeni zvesto udani otroci s tem, da posnemate prekrasen zgled čednosti Vaše nebeške matere in se stanovitno držite Vaše svete vere!“

„Sicer radi pripoznamo, da je prikazen med Vami že obrodila obilnega sadu izveličanja. Pogled čudnih dogodkov Vas je navdušil z neomahljivo vero, napolnil Vaše srce s pobožno gorečnostjo, in vendar ste ravnali po našem svetu; udali ste se povelju gosposke; skušali ste, izogibati se milostnemu kraju ter umiriti počutke, ktere so vzbudili v Vaših srecih nebeški čudeži.“

„Zdaj preľjubljani verniki, se smete prepustiti veselemu upanju; novi čas milosti je napočil, in Vi vsi ste poklicani, da se vdeľujete bogatih blagrov, nam obľubljenih. V slavospevih in molitvah se bo zdaj poveljevalo ime Naše ljube Gospe iz Lurda in brezmadežna mati božja bo gledala iz visočine svojega svetišča na Vas ter Vas branila s svojim mogočnim varstvom! Da, preľjubljani verniki, če s zaupanjem obračamo svoje oči na to morskó zvezdo, potem prestojimo srečno grozeče burje življenja ter dospemo varno v pristanišče večnega zveličanja.“

„Vsled navedenih razlogov izrečemo potem, ko smo poklicali na pomoč svetega Duha, v soglasji z našimi častitljivimi brati, dostojanstveniki, kano-niki in s kapitelom naše stolne cerkve:

„Na podlagi načel, ktera je tako modro narisal Benedikt XIV. zastran razločevanja med pravimi in krivimi prikaznimi v svoji knjigi, ki govori o prištevnanji svetnikov med blažene in zveličane; na podlagi ugodnega sporočila, ktero smo prejeli od preiskovalne komisije v zadevi dogodkov, ki so v zvezi z lurško duplino;“

„na podlagi spričevala doktorjev zdravilstva o mnogoterih ozdravljenjih skozi vodo iz dupline;“

„potem gledé na to, da se zamore dogodek prikazni in njenih nenavadnih nasledkov razložiti le po čeznatornem vzroku;“

„gledé na to, da mora ta vzrok biti božji, ker njegoví učinki — deloma očitne milosti, kakor spre-

obrnjenje grešnikov, deloma odstop od naturnih zakonov, kakor čudežna ozdravljenja — kažejo le na Boga, začetnika milosti in Gospoda narave;“

„gledé na to, da se je naše prepričanje potrdilo vsled nezaslišanega pritiska vernikov, ki hitijo na kraj prikazni, da si izprosijo izvaurednih milosti ali se zahvalijo za že prejete dobrote;“

da slednjč vstrežemo pravičnim željam naših preljubih vernikov in mnogoterih drugih pobožnih duš, ki so že tako dolgo čakali na odlok duhovske oblastnije, (izrečemo) kakor sledi:

Člen I. „Brezmadežno spočeta Devica in božja mati Marija se je resnično prikazovala 11. februarja 1858 in v naslednjih dnevih osemnajstkrat otroku Bernardeti Soubirous v Masabielski duplini ležeči poleg mesta Lourdes; ta prikazen ima na sebi znamenje resničnosti in verniki so opravičeni, na-njo verovati.“

„Vendar podvržemo svojo razsodbo razsodbi namestnika Kristusovega na zemlji, ki ima povelje, vladati cerkev božjo.“

Člen II. „Mi dovoljujemo, da se časti v naši škofiji Naša ljuba Gospa iz Lurda, prepovemo pa razglaševanje vseh posebnih, oni dogodek zadevajočih molitev, spevov ali nabožnih bukev, ako niso od nas naravnost potrjene.“

Člen III. „Da izpolnimo večkrat izraženo željo preblažene Device, sklenemo, da se na Masabielski pečini, ki je zdaj lastnina škofijske stolice v Tarbesu, pozida hiša božja v njeno čast.“

„To podvzetje bo prizadevalo posebno zaradi težav, ki izvirajo iz ondašnjega zemljišča, dolgotrajno delo in znatne stroške, tako, da ga ne bi mogli izvršiti brez podpore duhovnikov in vernikov naše vladikovine, da, ne brez podpore domačinov in inostrancev. Pozivljamo osobito blagosrčnost vseh tistih pobožnih duš, ki so se posebno posvetile službi brezmadeža spočete božje Matere.“

Člen IV. „Ravno tako se obračamo zaupljivo na vse zavode za izrejo mladine obojega spola, na družbe Marijnih otrok, na vse bratovščine, ktere so pod varstvom preblažene Device, kakor na vsa druga pobožna društva naše škofije in cele Francoske.“

„Ta pastirski list naj se javno prebere v nedeljo po sprejemu v vseh cerkvah in kapelah naše škofije.“

„Dano v naši škofijski palači v Tarbesu, z našim podpisom, našim pečatom in z podpisom našega tajnika 18. januarja 1862, v praznik stola sv. Petra v Rimu.“

† Bertrand Sévère,
škof Tarbeški.

Na povelje:
Fourcade,
kanonik in škofijski tajnik.

Vse pečevje okoli Masabiele z bližnjim zemljiščem je škof sam kupil od lurske mestne občine in kmalo se je vzdigoval nad Masabielsko pečino velikanski tempelj Naše ljube Gospe iz Lurda.

Domače novice.

(Vabilo k društveni besedi), ktero priredi narodna čitalnica Ljubljanska v nedeljo dne 31. oktobra 1886. l. s sodelovanjem vojaške godbe c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. Nessler-Nikiš: Fantazije o motivih iz opere „Trompeter von Säckingen“, igra vojaška godba. 2. Havlas: „Crnoj gori“, poje čitalnični moški zbor. 3 a) Denza: „O, ko bi me ljubila“, b) Meyerber: Arija iz opere „Robert der Teufel“, poje gospá M. Gerbičeva. 4. Burow: „Polska pesem“, igra vojaška godba. 5. Gerbič: „Gondoljerjeva pesem“, poje čit. ženski zbor. 6. pl. Zajc: „Iztočna zora“, hrvatska kantata za bas-solo in moški zbor s spremljevanjem glasovira. Solo poje g. Pucihar; na glasoviru spremljata gospica Lujiza Moos in gosp. pl. Ohm-Janušovsky. Čveteroročno spremljevanje za glasovir priredil gosp. Fr. Gerbič. 7. Emeršič: „Varijacije na rogu“, igra vojaška godba. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Pristop je dovoljen izključljivo le č. p. t. društvnikom. Odbor.

(Na Ljubljanskem pokopališču) se vse giblje pridnih rok. Pripravljajo se grobovi za praznik vseh svetnikov in god vseh vernih duš, ki se nam bliža.

(Podružnico sv. Cirila in Metoda) napravili bodo na Račjem. Pristopiti mislijo vse bližnje vasi po okolici.

(Srebrni zaslužni križec s krono) prejel je Litijski orožniški stražmošter g. Josip Haslinger za vspešno delovanje v službi javne varnosti.

(Umrli je) c. kr. okrajni komisar g. Anton Zupanc, poslednjič v službi pri c. kr. okrajnem glavarstvu Krškem, 47 let star, v bolnišnici v Gradci. Zapustil je vdovo brez otrok. Služboval je 22 let.

(Kranjska slavnostna maša), ktero je zložil naš domači skladatelj g. Anton Forster, in kojoj smo slišali prvič l. 1883 v navzočnosti Nj. Veličastva, pela se je izvrstno v Padovi, kjer pospešuje energično ondotni škof reformo cerkvene glasbe. Dopisovatelj dr. Fr. Wittovemu časopisu „Musica sacra“ piše med drugim: „Capella del Santo“ (glasbeni zbor katedrale Padovanske) bila je prva, koja nam je podala cerkveno glasbo, na kateri resnično ničesar grajati ne moremo. Pela se je Foersterjeva maša op. 25. za 4 neenake glasove. Ker so bili za sopran deški glasovi nalašč izvežbani, bilo je tudi to za Padovo nekaj novega, dozdej neslišanega. Priznavam, da mi je bilo v nekterih trenutkih tako pri srcu, kakor bi slušal veličastno petje ceciljanskega zbora na Nemškem. Velikansk je bil naval ljudstva in znalcev glasbe, in lahko rečem, da je vzbudila taka glasba res „entuziazem“. Najbolj svobodnjaški listi Padovanski in Beneški pisali so o tem z največjo hvalo in imenovali so novost glasov sopranskih naravnost čudež itd.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Duhovni svetniki postali so č. gg.: dr. Avgust Kukovič, podvodja v duhovnem semenišču; dr. J. Mlakar, profesor dogmatike; dr. Josip Pajek, c. kr. gimnazijski profesor; Ivan Skuhala, župnik v Ljutomeru, in Ivan Šribar, dekan Skalski. Častitamo vsem skupaj prav iz srca! — Za provizorje šla sta č. gg.: Matija Frece v Št. Vid in Josip Črnko v Lembah. — Prestavljena sta č. gg.: France Šalamun za kaplana v Št. Jurje nad Ščavnico, in Anton Inkret za kaplana v Ponikve.

(Umorjenega) našli so 19. t. m. zjutraj Franca Cedermana, bajtarja iz Gorišnič na Štajarskem na cesti ležati. Umoril ga je njegov prijatelj Šimen Feguš, ki je zvečer še z njim pil skupaj. Morilec javil se je sam sodniji.

(Konjskih tatov) je po Štajarskem vedno več. Nedavno okradli so J. Merlaku dva žrebca, J. Golobu pa voz, kamor so žrebca vpregli in so se proti hrvaški meji odpeljali.

(Zadruga tatov), obstoječa iz 15 do 20 mēž, pokazala se je na Štajarskem okoli Radgone. Kje imajo svoj brlog, se še ne vé, pa se bo že našel.

(Demantno mašo) pel bo prihodnjo nedeljo v Trstu preč. župnik, častni kanonik A. Hrovatin. Jako redka slovesnost!

(Dvesto goldinarjev) podelil je presvitli cesar občini Slavija v Koperskem okraju za zidanje zvonika.

Telegrami.

Ptuj, 28. okt. Dr. Jurtela izvoljen je bil enoglasno za deželnega poslanca mesto ranjkega Raiča.

Petrograd, 27. okt. Vsled grozne anarhije, ki se je jela po celej Bolgarski kazati, našim konzulatom ni več možno ruskih podanikov postavno varovati. Vsled tega sta se poslala v Varno dva ruska vojna parnika.

Trnova, 28. okt. Stambulov objavil je poslancem, da je zopetna izvolitev Battenberžana nemogoča. Sobranje mora izvoliti takega kandidata, ki bo Rusiji všeč.

Sofija, 28. okt. Tu se je proglasil obležni stan.

Niš, 28. okt. Srbsko-bolgarska pogodba določuje, da se Bolgari umaknejo iz Bregovske okolice, da se Bregovino vprašanje reši po mešani komisiji, da se naseljevanje izseljencev omeji, medsobojno dolžnost sovražne pojave ob meji zatirati, priprave za sklepanje trgovinske pogodbe pričeti in konečno, da se izvrši zgradba srbsko-bolgarske železnice.

Dunaj, 28. okt. V gospodski zbornici predlagal je Schmerling, da bi se postavila deveteročlana komisija, ktera naj preišče jezikovni odlok ministra Pražaka. Predlog se bo obravnaval po sporedu.

Tuji.

26. oktobra.

Pri **Matiču**: Löwy, Ronzoni, Mebuš in Gerstl, trgovci, z Dunaja. — Helena Stonitseh, zasebnica, iz Linca. — Urbančič, posestnica, iz Polhovega gradea. — Grof D. Apraxin, zasebnik, iz Ogerskega.

Pri **Stonu**: A. Metzger, knjigovodja, z Dunaja. — Töpfer, Löwenthal in Theumann, trgovci, z Dunaja. — J. Skalitzky, trgovec, iz Prage. — Alojzij Müller, trgovec, iz Liberca. — Jožef Baldauf, trgovec, iz Gradea. — Prinzhofer, c. k. nadporočnik, iz Gradea. — Karl Kardosch, trgovec, iz Siofoka. — Marija Millautz, zasebnica, iz Stolnega Belgrada. — Anton Summer, zasebnik, iz Kirehschlaga. — M. Kerschitz, zasebnik, iz Podkloštra. — Florjan Prelešnik, župnik, iz Špitalliča. — Janez Fischer, c. k. bilježnik, iz Mokronoga. — Blaž Dekleva, župnik, iz Truške. — L. Schulz, uradnik, iz Cari-grada. — Marija Hahn, zasebnica, iz Reke.

Pri **Bavarskem dvoru**: Vončina, posest., iz Idrije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Dr. A. Rumburg, zasebnik, iz Reke. — Srečko Lang, zasebnik, iz Reke. — Dr. Sterbenc, dekan, iz Leskoveca. — Jakop Črnobrd, trgovec, iz Županje. — Pristavšek in Wesjak, zasebnika, iz Ljubljane. — Jožef Achberger, stotnik, iz Mostara.

Pri **Avstrijskem caru**: Gabriel Weiss, zasebnik, iz Zaplane. — Henrik Weiss in Martin Gregorič, zasebnika, iz Tržiča.

Pri **Virantu**: Henrik Brieha, c. k. geometer, iz Radovljice. — M. Pakič, trgovec, iz Ribnice. — Anton Jeršan, posestnik, iz Unca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740.02	+ 8.2	sl. svzh.	oblačno	0.40	
27. 2. u. pop.	741.18	+ 8.4	sl. vzh.	oblačno	dež	
9. u. zveč.	742.68	+ 5.6	sl. vzh.	oblačno		

Oblačno, neprijetno in merzlo; zvečer nekoliko dežja. Srednja temperatura 7.4° C., za 1.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 45 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	866 " — "
Kreditne akcije	279 " 90 "
London	125 " 05 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon.	9 " 88 "
Ces. cekini	5 " 91 "
Nemške marke	61 " 27 1/2 "

Žrebanje že meseca decembra.

KINCSEM SREČKE á 1 gl. 11 srečk 10 gl. samo 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(6) Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.